

N°. 11.

Seftdeenä, 11. (23.) Merz

1872.

Rakfa par gaddu: Mahjas weests 1 rubl., paštes nauda 60 kap.

R a h d i t a j s.

Cekschemmes sinnaš. No Rihgas: lohpu aisstahw. beedriba, — paštes pahrzelschana, — Rihgas eelas 2c. No Ruhjenes: pahz teateri. No Behterburgas: Keisera familija, — pahz jauneem rekruschu likk. 2c.

Ahrsemmes sinnaš. No Wahzjemmes: Bismarck, kibbeles ar katto-teem. No Franzijas: tautas-weetn. fapulze un winnu leelas ruhpes. No Londones: pahz to sleplawu. No Spanijas: Spanija protestanti wairojajs. No Greetijas: raises zaur laupitajeem. No Melkitas: bumpis. No Japanas: kreistito waijafchana.

Jaunatahs sinnaš.

Lubahnes draudjes dahrga un mihta peemina. Wezzu lauschu teika. Kur atraddischi meeru, tew! Dseesmu rohta. Rihgas Latw. labdarischanas beedriba. Norahdischana.

Peelikkumä. Kä Zums manna bruchte patihl? Diwas gudreneezes. Eschetras laimibas. Peerahdischana. Sohbugalla kundsin!

Cekschemmes sinnaš.

No Rihgas. Isgahjuscha fwehtdeenä, tai 5tä Merz pufsdeenä ap pullst. 1 Jahna gildes-nammä schejenes lohpu-aisstahweschanas beedriba turreja fawu gadda-fapulzi un të presidents Eckers lungs fawä eefahkuma runnä isflaidroja, kahdu labbu lohpu-aisstahweschanas beedriba pastrahdajohz pa mahjahm, floblahm, basnijahm un pee lauschu dsihwes. Un kad sekretehrs Lemke lungs tahs gadda sinnaš nolassija, tad gohda-maffas isballija zilweleem, kas lohpus labbi kohpuschi un aisstahwejuschi. Preeksch apdahwinaschanas schoreis par zeenigeem tikka atrasti: Simon Braz un Anna Pintel no Wezz-Gulbenes, Kristian Bergfeld, Jannis Dannemann, Peter Dreimann, Andrei Tschinski un Maria Will, Rihgä. Arri daschi eelu-fargi jeb gardowozi, ka Ernst Kaspersohn un Gritschlow tikka apdahwinati tapehz, ka gubernijas lohpu-ahrste Hill leezinaja, ka schee wihri us lohpu-

tirgus bijuschu lohpu-aisstahwetaji un apgahdataji. Lauschu gan maj schoreis bij fanahkuschu,*) tomehr lohpu-aisstahweschanas beedriba tadeht nenostahfees fawu darbu ir us preekschu strahdaht.

— Wibf. gubernijas awises fluddina, ka no Jurgeem f. g. tahs Suntaschu draudje buhdamas muischas: Niktera muischa, Kastrane, Wattarne, Suntaschu pils- un mahzitaja-muischas fawas isfuhtamas grahmatas ne-isfuhtihš nedj fanems zaur Kohpaschu pasti, ka lihds schim, bet zaur Dhgres dselsu-zetta stasjonu.

No Rihgas. Ka mums Rihgä daschas eelas pa dandj schauras, tas jau katram sinnaš un täpat arr tas irr sinnaš, ka pa tahdahm eelahm gruhz staigahz un braukt, jo katrā azzumirkli jafargahs, ka kahds neteek fabraukts, woi apgahsts. Kahds Rihgas eedschwotajs schinnis deenäs Wahz awises rakstijis un padohmu dewis, ka waijadsetu arri të spehka zelt un usturreht to eeraddumu, ka arri kahjneeki ne zittadi, ka til pa labbo pufsi lai turrabs. Sinnaš, ka të buhtu gan labbi un nebuhtu të jastumbahs un jagrubstahs ka lihds schim tas notizzis ar prettinahzejeem, ihpafchi tad, kad eelas zaur sneegu un dubteem palikkuschas glummas. Gan jau polizeja arr reifahm likkuse isfluddinaht, ka lai laudis, kam kahds leels neffamaš, ne-eet pa trotoareem, bet pa pašču eelu; tomehr, kad polizeja ne-eespehjt wiffur usraudsiht, tad tahdas pawehleschanas til labbi ka nedoh-tas. Sinnaš, ka ahtrali wiffas leetas notiktu pa kahrtahm, kad laudis pašchi pehz kahrtibas dsichtohs

*) Kapehz tad to laikā nesinnoja zaur Latweeschu laika-raksteem?
R.

un wissu kahrtigi darritu; bet ja gaidisim us waldischanas warru un polizejas palihdsibu ween, tad gan wehl ilgi wissas labbas wehleschanahs paliks tikkai wehleschanas ween.

Tâpat arri ta buhtu lohti wehlejama leeta, ka waldischana atjaunotu to wezzu liffumu, us eelahm nepakaut ziggarus smeheht. Gan nu pihpetaji brehts pretti un tahdu wehleschanohs nosauks par wehrgulaitu dumjibu; — bet tas, kas prahntigi apdohmahs un pahrliks, zil dauds flahdes, nekahrtibas un nelaines zaur schahdu nelectigu brihwibu notiffuschas, tas lihds ar mums to wehlesees. Taggad jau us katra sohka jafargahs, ka prettinahzejs sawu strunki tew ne-eegrusch azzis. Ihpaschi jauni puikas, ammatu mahzefti un skohlneeki to turr' par leelo stahsti, ar ziggaru woi pihpi us elas rahditees. Deews ween sinn, ka tahdi basnizâ warr nowalbitees, nekukajusch; bet til ko jau tahjas pa fleegsni pahri, ta sehwekkohzini stirp garr basnizas feenu un tukkis jau kuhp. Zil dascham drehbes fadedsinatâs druhsmê, zil dascham pee meefas kaite tiffuse. Al prahntin, nahz mahjâ!

No Ruhjenes. Schinni draudsê jau wairaf kâ pahri gaddi teel draudses skohlâ ar waldischanas wehleschanu sapulze turreta. Sapulzê teel turretas: „Preekschâ lassifchana“ un „Dabbas mahzibas“ Latweeschu wallodâ un wehl Wahzu un tautas dseefmas us balsihm dseebatas. Arri grahmatas lassifchanas biblioteka tē irr eetaifita. Pirmus sapulzes gadda-swehtkus swehtijusch; alspehrn Ternejes muischâ 30. Nowember, pehrnajas Ruhjenes leelas muischas Sedwal mahjâ, fur us tam bijuse derriga weeta, arri 30. Nowember. Swesch; tiffusch; zaur beedreem eewesti, fur tad beedri tâpat arri nebeedri 1 rub. f. par biffeti maksajusch; bet feewescheem naw bijis biffetes japehrf. Swehtku laiks sahzees pulst. 6 wakkarâ, fur tad jaunee un kam ween patizzees, ar danzi lustejuschees un wezzakee ar derrigahm farunahm laiku pawaddijusch; lihds rihtam, fur tad preezigi schkibruschees wehlebamees atkal nahkoschâ gaddâ preezigi lustetees gadda-swehtkôs. Arri musihka bijuse apgahdata. Swehtkôs hijusch; mas no zittas tautas, bet tikkai paschi tauteesch; un tauteetes. Lai Deews palihds us preekschu sapulzei jauhi augt un kuploht zittahm draudsehm muhsu Tehwijâ par preeksch; sihmi. — Arri schinni draudsê schogadd' 2 reis latwistu teateri spehlejuschi tannt paschâ Sedwal mahjâ. Pirmu reisi spehlejuschi 2trâ Janwar schihs luggas: „Rahds brihd; kantori,“ „Sullainis par doktor“ un „Pascha audsinahs.“ Dhtru reisi 21. Februar: „Mikka, Mikka nahf mahjâ,“ „Midsenis teefas preekschâ“ un „Brahka meita lastigalla.“ Gefahkums hijis pulst. 6 wakkarâ. Biffetes maksajusch;: pirmâ plazzt 60, ohtrâ 40 un treschâ 20 kap. f. Abbu reisi eenahkums tizzis atwehlehts kahdat krihtamâ fehrgâ firgdamai meitenei. R. M.

No Wehterburgas. Waldischanas awise sinno,

ka augstais Kungs un Keisers ar augsto Keiserifku familiju 4. Merz seemas-pils mafajâ basnizâ gahjuschi pee swehta wakkarina. Augsta Keisereene wahjibas deht newarreja lihds ar zitteem kohpâ baudiht un Winna tadeht to sakramentu fanehma pehz lih-turgias pils-istabâs.

No Wehterburgas. Rahda Wehterburgas awise stahsta, ka ta kommissione, kas jaunus karrâ-beenesta liffumus sagahda, schinni laikâ nosazzijuse, kâ milizt (Landwehr) jafastahda. Reserwes jeb leekohs pulkus warroht tâ pawairoht, ka no teem preeksch; lohsechanas sa-aizinateem jaunekteem, tee kas israhditohs pahrfkaltu pahraf, reserwei jeb leekeem pulkeem peedallami. Schec reserwisti (110 lihds 130,000 ifgaddâ) karrâ-lailôs leekami pee walsts eefschiga deenesta. Til ja gaddahs, ka karrâ-pulki wairs naw til pilnigi kâ wajaga, tad reserwes saldateem ja-eestahjabs ihstâ karrâ-wihru deenestâ un truhkums japeepilda. Par reserwistu ismahzifchanu kommissija arri spreeduse, ka ta jau pee laika isdarrama, ka jo mas laika un naudas pee teem istehretu. Pa nolikteem laikeem palihga pulkus kohpâ safaukt, atrabda semmkohpibai par flahdigahm un par neberrigu; scheem karrâ-wihreem par eefahkumu til ja-eerohnahs ar teem wissu-waijadfigateem deenesta darbeem un kâ ar eerohtscheem jastrahda. Tapehz buhschoht deesgan, kad reserwistus til trihs nebbetas paturreschoht kohpâ safauktus us mahzifchanohs. Pa mahzibas laiku teem waldischana dohs pahrtifku, bet mundeeru ne, jo teem pee mahzifchanahs drihw sawas paschas drehbes wakkahf. Reserwistus safauks til tahdâ laikâ, kad semkohpibas leelaki darbi buhs peemeera. Schahda reserwistu sa-aizinaschana waldischanai ifgaddâ maksaschoht 400,000 rubtus.

No Wehterburgas. Wehterburgas awises sinno, ka pehrnâ 1871 gaddâ kaudis Kreewu-semmê preeksch; skohlahm par mihlestibas dahwanahm famettusch; 432,522 rubtus. La naw wis masa leeta!

Ahrsemnes sinnas.

No Wahzsemnes. Is Berlines raksta, ka Bismarks atkal braukfchoht atpubstees meerigâ weetâ, bet no ta wehl aiskawehts, slims buhdams. Salka, ka atpubsch;anahs laiku winsch; effoht pilnigi pelnijis un tadeht buhtu wehlejams, laut kaudis winnu pa to laiku meerâ liffu un nemohzitu ar schahdahm un tahdahm praffifsch;anahm re. Teiz, ka Bismarks arr effoht isfazzijis, ka winsch; schoreis tahdus rakstus nepeenemschoht wis. — Is Posenes sinno, ka tur ta garrigneeka Kosmiana leelo skohl; waldischana aiswehruse, jo ismeklejoht useets, ka Kosmians fleepeni beedrojees ar waldischanas eenaidneekteem un ka dumpineekus sawâ skohlâ audsinajis. Wihrelin tē hijis arr weens audsetnis no grahsu zilts. Mahte tam sehnam dshwoja zittur un kad ta dabhuja sinahf lattoku prettibu un ko ihpaschi Kosmians darrijis, tad ta sawu dehlu pagehreja isdoht un laut nu gan Kosmians to negribbeja klaufiht, teifdams,

la winsch pats effoht ta sefna pehrminderis, tad neko nelihdseja, — polizija tehtinam parabdija, la waldischanas liffumeem japaklausa. Ar kattoteem waldischanai taggad dauds darba un azzis effoht jaturra us wiffahm puffedm, jo schee tadeht, la waldischanas pahwesta nemaldibu ne-atfihst un tohs, fo biskapi no basnizas draudses isfchirr, fawâ patwehrumâ peenemm, — waldischanai fleppeni beedrojahs pretti, fur un la ween warr. Ihpaschi tee Jesuiti wiffur effoht tee meisteri tâpat, la wiini tee meisteri bijuschi pee pahwesta nemaldibas bausta. Sinnams, la wehl deesgan laika pa-ees, kamehr tas wifs norims.

No Franzijas. Frantschu tautas weetneeku sapulze illatru deenu wehl nopuhlejotees ar schahdeem un tahdeem liffumeem, fo gribb semmei doht jaunus, bet mas ween ar teem teel us preefschu, tapehz, la pee winneem arr „zil dauds galwu, til dauds prahtu!“ Wezzais presidente Tjehrs ar' deesgan dabbu turflaht dusmotees, un nesinn zittu labbala draudseemeslu pahrgalwneekem pretti stahdiht, la ween to: winsch atstahschotees no presidentes ammata. Un to nu Frantschi wehl negribb wis, tapehz, la winneem zits labbals wihrs wehl naw sinnams. — Rahdâ deenâ Englandes krohna-prinzis ar fawu gapaschu arr' bijis flaht, tad Frantschu tautas sapulze pah fo gribbejuse nospreest, bet fajukfufchi tâ, la nesinnajufchi paschi, kas nu ihsten jadarra; dohma, la prinzim pah to buhschoht smeekli nahlfufchi.

— Franzija, lai gan tai paschai deesgan darba ar sewi, tomehr ruhpejotees arri pah zittahm semmehm: ta gribboht Italiu atkal eegrohscht fawâs wezzâs rohbeschâs; Schweizeem prahsigafus kattoflifus liffumus doht un tâ wehl daschu zittu. — Rahdâ tautas weetneeku sapulze bijis leels lehrums, la neweens wais newarrejis gohdigi runnaht. Tad lahds lungs presidentam sismi dewis ar zeppuri un tas to saprasdams, uslizzis fawu zeppuri galwâ un tas wiffceem patizzis, jo ar to tad sribde bijuse pahbeigta. Bet presidents par kibbeli nebij wis trahpijis fawu zeppuri, bet fiveschu, kas tam par dauds leela, un tadeht krittuse us deggona. Bet atmainiht nedrihsstiejis, jo tad lehrums atkal buhtu eesahzees no jauna. Tilkai pehz 25 minutehm presidents fawu deggonu atswabbimajis un runnatajus pamahzjis, lai nu isturrotees meerigi. — Frantschi wehl newarr beigt usmekleht eemeslus, ar fo Wahzeescheem atreebt to, la schee winnus uswarrejufchi. Kur ween lahdi Wahzeeschi lahds wiinu beedribâs bijufchi par beedreem woi gohda = beedreem usnemti, tur tohs gruhsch ahra un kur lahds Franzusis Wahzu beedribâs, tur tas pats atfaklahs. La ta warreni karra-darbi!

No Londres. Pah to fleplawneeku D'Connor sinno tâ: weens dakteris leezinoht, la tas effoht ahprahstigs, bet diwi zitti dakteri, kas labbi ilgi ar to farunnajufchees, isfakloht, la ne-effoht wis ahprahstigs. Tif tas wehrâ leklamakais pee ta effoht, la tas pah Tehneescheem firsniigi runnajoht un Teh-

neeschu zeetunneekus noschehlojoht un aistahwoht. Pah to, la ar tufschu pistoli gahjis us tahdu grehla darbu, winsch falkoht tâ: tad winsch, la eesahkumâ gan gribbejis, buhtu kehneenei noschahwis, tad Wehls prinzis buhtu palizzis par walbineeku un Englande tifpat buhtu kehnieste la papreefsch; tadeht winsch nu nodohmajis, fawu mehrki panahst zaur to ween, tad kehneenei fabaidischoht.

No Spanijas. Ja zaur kehneenees Isabellas aisdshschanu Spanija zittu neko nebuhtu eemantofuse, tad taf warr fazzihst, la eemantofuse tizzibas brihwibu. Agraf, tad waldischana dabbuta sinnaht, la lahds protestants tur lahdam Spaneetim bibbeli peeneffis, tad to us 9 woi wairaf gaddeem eeslobdsija zeetumâ un tahdam, kas greesahs us protestantu puffi, bahrgas strahpes uslikka. Bet taggad pehz ta dumpja laika jau paschâ Madridê effoht pahri ewangelistas basnizas un wehl weenu itt leelu buhweschoht. Sewilla pilssehtâ gan effoht weena ewangelista basniza, kas 10 gaddu jau pastahwoht — laikam ta wezzaka Spanijâ, — bet schi til pagahjuschâ gaddâ wehl tikluse eeswehtita. Arri Stadiske effoht diwas Spaneeschu ewangelistas draudses, un t. pr. Tilkai gruhstaki eijoht ar ewangelistahm sfolahm, fo til weegli wis newarroht eetaischt. — Tâpat arr Italiâ un Ghschtreikijâ eet ar ewangelistahm draudsehm. Italiâ Garibaldis schinnis laikos bij pirmais, kas, Neapeli usnehmis, protestanteem grunti eerahdija preefsch basnizas. Taggad, la sinnams, pahwestam par firdsehsteem paschâ Rohmâ eetaisjufsehs ewangelista draudse. Ir Ghschtreikijâ Protestanteem deesgan gruhsti gahja un til Meranê teem bij fawâs mas luhgschanas-nams; bet kamehr waldischana pahwesta konfordatu jeh kontrakti atmetta, tamehr arri schê wiffur ewangelistas draudses nekawetas galwu pazell. — Tâ tad arri no scheem ne-meereem lahds labbums tizzis pasfaulei, lai gan, sinnams, wiffceem tâ naw pa prahtam.

No Greeskijas gan ilgâ laikâ nekahdas sinnas ne-effam dabbutufchi; bet tahs paschas, kas schoreis nahlfufschas, naw nekahdas patihkamas. Tahs falka tâ: Tas taggad wiffceem sinnams, la Utehne irr la aplehgereta pilssehta. Neweens, ir no apbrunnoteem saldoteem pawaddihts, nedrihst ne tufstosch sohtus ahropuff' pilssehtas iseet, jo laupitaji neredfami flehpjahs ais klintehm un kalna-plihsumos un sem krummeem, fur tee neredseti buhdami, warr saldatus noschaut, pirms schee winnus eeraudstijufchi, warr sewi aistahweht. Schinni brihdi tas jau pa 30 gaddeem pasthstams un isdaudsinahst laupitaju wirfneeks Spanos turr' Greeskijas likteni fawâs rohkas, un kamehr tas tâ paleel, tamehr Greeskija newarr atspirgt un pee spehla tilt. Tadeht, la neweens par fawu mantu naw drohschs, neweens negribb semmi kohpt, neds par fawu kaptali druwas pirkt, sinnadami, la wiinu augtus laupitaji panems preefsch sewis. Gan jau puf karra-spehls to Spa-

nosu mellejohbt rohkâ, bet schis pa to laifu ustur-rejees pee Atehnés un pat Atehné eefschâ bijis, tih-kodams kahdu leelu wihru sawangohbt, lai zaur tahda brihwalaifchanu schis dabbutu peeobhschanu.. Zitti dewuschî tahdu padohmu, ka waijagohbt laupitajus meddiht ar affins-funnu palihdsibu, — kâ deenwiddus-Amerikâ mehdsohbt darriht.

No Mexitas. Jaunakahs sinas no turrenes daudfina, ka turrenes waldischana gan wehl ne-effohbt sawu glahbschanas zerribu pasaudejuse, bet tal flitti beesgan stahwoht un paleekoht jo deenas jo flittat'. Dumpja waldischanai arr effohbt kahdi 30,000 wihri us kahjahm un jau tschetras walstés dumpineeku waldischana eezehlfeshs. Kolima pilssehtâ generalis Garfia ar 500 wihreem no ihtas waldischanas at-krittis un dumpineekeem peekrittis. Keelata skahde effohbt ihtai waldischanai zaur to, ka dumpineeki panehmuschî to pilssehtu San Lui Potosi. Kad tahs leelahs pilssehtas tâ weena pallat ohtras dumpineekeem rohkâ krittischohbt, tad ar Suarezja waldischanu drihs warroht buht pagallam. — Bet kad nu praf-fam: woi tad, kad dumpineeki wissu semmi dabbutu sawâ rohkâ, buhtu meers? Kas to dohd! Tad zel-tohs attal wairat waldischanas, kas weena ohtru aptarrotu — kâ jau agrat tas bijis. Schee laudis tahdi paschi, kâ Spaneeschi, kas taggad ar til labbu kehniu naw meerâ un weeni gribb schâ, ohtri tâ to waldischanu eegrohsiht. Tapat arr zittureis dar-rija muhsu Giropas Pohki, kas nebij un nebij mee-rigi, kamehr winnu walste tiffa isdallita un nu teem jalkaufa. Kâ tad zittabi tahdus meera-jauzejus lai sawalda? — Kâ dsird, tad schahdâs tattoku semmés Jesuiti effohbt arr daudf wainigi pee tahda nemeera; to leelako warru preeksch fewis kahrodami, laudis us nemeeru samuffinoht un zaur to tahdi trohlfai iszektotees. Warr gan tâ buht, kad til labbi pah-dohmajam to taggadeju pahwesta nemaldibas haufli. Sa nu wiffi scham neleetigam padohmam padohthohs, tad jau wiffas waldischanas un wiffi laudis stah-wetu sem pahwesta pawehleschanas un wisseem buhtu jalkaufa, kô wiasch pawehl. Woi ta arr' gudriba, schin-nis laifôs zerreht pasaulei tahdu nerrestibu eerunnaht!

No Japanas. Tal effohbt gan teesa ta sinna, ka Japanâ kristitee Japaneeschi teekoht attal breef-migi waijati. No Mangasaki pilssehtas pah to nahbt tahdas breefmigas sinas, ka flauftajeem matti stahwu fleenahs. Saga prinzis effohbt tas leelakais rihditajs un Owakura, kahds no pascha Mitadofa padohmneekem, attal tas leelakais usraugs pah kri-ftitu kauschu mohzischanu. 2000 zilweki irr notee-fati un Owakura pa pulkeem us reisu leel tohs no-leetaht. Zittureis tahdu fita krusâ, woi pamasinam wahrija fattâ, bet taggad isdohmatas zittadas moh-kas: teem nabbagakajeem waijag baddâ nomirt, tee teel gluschî pliffi tumfchâ zeeumâ eeflohdsiti, tapat pliffi un ar faseeteem lohzeekem us aissalluschem dibkeem islitti, jeb teem grubsch muttê deggochas

ohgles. Wwise, kas Mangasaki pilssehtâ teel isdohtha, stahstohbt, ka sweschee konsuki sawahm waldischanahm to wissu sinnamu darrijuschî un warroht zerreht ih-paschi us Englandes aissstahweschanu.

Jaunakahs sinas.

No Nibgas, 9tâ Merz. Dsirdam, ka Nibgas-Belga-was dselsu-zetta beedribai no waldischanas atwehlehts to dselsu-zettu tahat buhweht, ka lai fanahbt ar Seepajas-Kownas zettu lohpa.

— Widsemmes wize-gubernators, kambara-kungs Baron v. Negtüll-Gyldenband, irr pahrnahzis.

No Wehterburgas, 9tâ Merz. Pastes buhschana ar Kreewiju un Schweiziju irr norunnata.

No Berlines, 9tâ (21.) Merz. Walsts runnas-deenu eefahthsoht 8tâ April.

— 7tâ (19.) Merz. Daudf Wahzsemmes waldineeki tag-gad sapulzejahs Berlinê.

Lubahnes draudses dahrga un mihla peeminna.

(Statt. Nr. 8. Weigums.)

Swehtbeenâ, pirms Deewa-kalposchana sahlahs, draudses lohzeeki gahja barru barreem sawa no firds mihkota ganna un labdarritaja dahrgu lihki apmelleht. Zil karstas mihlestibas un pateifschanas affaras ne-birra pee ta! Sirmgalwi, jaunekti un behrni spee-dahs klahbt winna atdsiffuschas rohkas un kahjas skubstihbt. Dascha mahte behrnius pee rohkahm wesdama schê ar drebbedamu balsi fazzija sawu: „paldees!“ un atwaddidamahs pashtubbinaja sawus behrnius mihlu nahwes meegâ duffedamu labdarri-taju neaismirst, bet to dahrgâ peeminna patureht. Behru deena bija nolitta us 16tu April m. d. Ka-mehr sahrks no Nibgas tiffa isgahdahs, til ilgi mihksch nelaiika dwehseles gans duffeja sawâs mah-jâs starp pulkehbm. Draugi un nahburgi nemittejahs winnu zaurahm naktihm apwalteht. Pehz 8 dee-nahm, kad sahrks bija klahbt, tad wezzais mihkais ammata beedris Laudohnes mahzitajs Schmidt ne-bija leedfigs atnahkt, winnu sahrkâ guldinahbt un winna duffu sahrkâ eefwehtihbt. Lihkis nu tiffa dahs'mahjâ, jauki ispuschkotâ istabâ nolitts, kur tas stahweja lihbs behru deenai. Sinnams arri par to laifu beesi ween draudses lohzeeki winnu apmelleja. Kad behru deena atnahza, tad steidsahs no turwuma, kâ no tahkuma raddi, draugi un ammata brahki wehl to pehdigu mihlestibu mihkam aissgahjuschem parahdiht, winna meefas us kappu pawaddihbt un smilfchu-faujinu us sahrku usmest. Tai walkarâ preeksch behrehm lihki eeneffa basnizina un to nolikka preeksch altara us pa-augstinatu weetu. Basnizina isskattijahs kâ weena jauki ispuschkota laube, jo draudses behrni nekawejahs pee-ness trohnus sakkumus un puffu-mihkotajam. Wehl tai paschâ walkarâ runnaja mihka aissgahjuscha firdsbraugs un ammata beedris, Chrgku mahz. Sunte jaukus wahrdus us sapulzejuscheem. Sahrks wehl pehdigu reisi tiffa attaishts. Swezses gaischumâ nu wehl draugi un draudses behrni skattijahs affaru pilnahm

azihm mihta nobahlschâ gihmi. Zif jauki winsch nu duffeja palma sarru rohkâ turredams, itt kâ grihbedams wisseem skattitajeem ussaut: „Uswarreet ir Zuh's wiffu launumu, tã kã es, tad arri Zuh's tur muhschibã tikfeet frohneti ar nefawihstamu dsihwibas frohni un palma sarrus rohkâ turreseet par sihmi, kã effat uswarrejusch!“ Kã dsihwodamam mihlestiba un laipniba winna gihmi spihdeja, tã arri wehl nahwes meegã. Sahrts flehdsahs un mihtu waigu sche laizigi aiffesja.

Dhtrã deenã, t. i. behrnu deenã, pullsten $\frac{1}{2}$ 11 tohrna pullstens aizinaja wiffus us behdu pilnu darbu. Sapulzetai draudsei nebija ruhmes masã deew'namminã. Tadeht leelaks pulks stahweja abrà pee lohgeem. Pehz nodseedatas dseefmu perschinã 579, 3: „Ut Kungs, leez mannu dwehseht,“ kahpa draudsei par leelu preeku Gulbenes firmãis prahwesta tehws Schilling kanzelẽ un dewa Deewam firsnigu gohdu un pateikschanu par schehligu palihdsibu un swehtibu eefsch mihta aigahjuscha ammata darbeem, draudsi pasubbinadams palikt eefsch un pee ta, ko nelaita mihtsch dwehseles gans irr tai, pats fewi aismirdams, ar Deewa palihgu sagahdajis. No winna muttes atskanneja schi leeziba: „Es ne-esmu sawã draudse eefsch 40 gaddeem to eespehjis isdarriht, ko nelaita Peitan mahz. sawã eefsch 20 gaddeem irr isdarrijis.“ Schee wahrdi lai dohd mihteem lassitajeem leezibu par augteem, ko Peitan mahz. sawã draudse irr mantojis no sawa grubta publina. Pehz nodseedatas dseefmu perschinã zeen. Ehrgtu mahzitajs Sunte no altara pabeidja Latweescheem behdu Deew'wahrdus. Wahzeescheem teiza spreddiki tas tai laikã Lubahnes palihga mahzitajs W. Grimm. Kamehr dseedataju kohris wihru balsis dseedaja: „Ueber den Sternen wohnet Gottes Frieden,“ mahzitaji lihki no basnizas isnessa. Mahzitaji un draudse to no pehrmindereem nesdamu dahrgu nelaita dwehseles gannu pawaddija 628 dseefmu dseedadami us kapsehtu. Kamehr jaultã balsis dseedaja: „Kahdã nu meerã,“ lihki kappã nolaida. Lasdohnes zeen. mahzitajs Guleke turreja pee kappã jauku lihka-spreddiki, turklaht peeminneams, zil pawiffam nelaita Peitan mahz. sawã draudse eefsch teem 20 gaddeem irr behrnus kristijis, pahrus laulajis, mahzibas behrnus eeswehtijis un lihkus apbehejis. Nesinnatajeem bija gan jabrihnahs to dsirdohht, kã Peitana laikã draudse dwehseles skaitlis irr par wesselu treschu daku wairojees. Pehz spreddika dseedataju kohris wihru balsis dseedaja: „Ruhe frei.“ Nu Jaun-Peebalgas zeen. mahzitajs G. Kãhlbrandt fazzija Wahzeescheem spehzigu lihka-spreddiki un pehz nodseedatas dseefmu perschinã zeenigs Jaun-Peebalgas prahwesta tehws lihki eeswehtija us duffu semmes flehpi. Nu sahka frohnischi, smiltschu sawjinas ar affarahm jaultas us sahrka birt. Kamehr kappu aifbehra, dseedaja tiklabb draudse, kã arri dseedaju kohri mihdamees behru dseefmas. Kad kaps bija aismests, tad wehl runnaja draudses wahrdã weens no Lu-

bahnes pehrmindereem, mihtam aigahjuscham karstas pateizibas fazzidams un apfohldams, dsihwoht pehz winna preekschihmes un winna jaukãhm mahzibãhm. Beidsoht wehl ar pakustinatu sirdi aigahjuscha brahta dehls W. Peitan, kas tai laikã Kreuzburgã par palihga mahzitaju bija, wehleja tehwa brahtam falsdu duffu semmes flehpi un ar ihseem firsnigeem wahrdeem israhdija, ko Lubahnes draudse zaur sawa mahzitaja nahwi irr saudejusi un kahdu atspaidu un tehwu winsch pats un wiffa winna pamihlija irr saudejusi. Draudse un wiffi aigahjuscha draugi un raddi tikka atlaisti no kappã ar 593 dseefmas 4 perschinãs wahrdeem: „Ar Deewu raddi, brahlischi.“

Wehl ilgi pehz scho pabeigtu behdigu darbu zilweku barri kawejahs kapsehtã, to ar pulkehẽm ispuschlotu kappã kalniu usskattidami, kas apsebsa winnu mihtu draugu un dwehseles gannu.

Duffi nu falsdã meerã, mihtais draugs un mihtais mahzitajs! Tu effi dauds un nepeekusdams muhsu garriga, kã arri laiziga labbuma deht puhlejees! Tu effi ustizzigs bijis eefsch taweem wahrdeem un darbeem! Tu effi dauds mums sagahdajis, par ko tew deesgan newarram pateikt! Mehs pee tawa kappã fohlamees, pehz tawas preekschihmes un pehz tawãhm jaukãhm mihtãhm mahzibãhm dsihwoht. Mehs temi nepeemirfiam, — tu bija mums kochti mihtsch! Duffi falsdã Deewa meerã! Mehs wehl taggad tew pakkat fauzam:

„Duffi, mihtajs! nu tew mohlas
Sirdi wairs nestumbinahs!
Duffi Deewa, Tehwa rohkã
Kamehr winsch tew mohdinahs!
Mihlestibas walstiba
Sauna buhs ta derriba
Ko nebeidsamu tad fahfiam,
Kad pee Deewa mehs fanahfiam.“

No kahdeem Lubahnes pehrmindereem.

Wezzu lauschu teika.

Kurssemmes augschgallã wezzi laudis mehds dasch-kahrt pahrrunnãht par Saulas un Eltschnu esereem schahdu pasakku. Weenreis effoht gaddijees, kã schee abbi eseri effoht strihdẽ nahlschi deht uhdens wairuma. Saulas esers effoht us Dumble eseru teizis: „Man irr wairaf uhdena nefa tewim.“ Turpretti atkal Dumble esers teepdamees atfazzijis: „Ne, man irr wairaf uhdena nefa tewim, jo es no fewis tal uppi islãsdams tewim arweenu dohdams to truhsumu palihdsu pildihht, pehz kã tawa sirds flahpst, kã tad tu warri wehl eedrohschinatees us manni to fazzihht kã tew effoht wairaf uhdena nefa mannim?“ Tã nu schee abbi eseri teepdamees effoht leelã eenaidã nahlschi, us ko tad Dumble esers sawãs dusmãs pats pee fewim schohs wahrdus effoht isteizis: „Sa tas nu irr teefa, kã eefsch tewim irr wairaf uhdens nefa eefsch mannim, tad man ween'alga, kad es arri afks paliktu!“ Drihs arri pehz scha leela eenaida, ko schee abbi peeminneti eseri effoht weddusch, jaw

arri pascham Dumble eseram effoht arweenu schau-
 rafas azzis palikluschas, t. i. winsch no mallas ar-
 ween wairak effoht schazis zeeti aisaugt, tà tà taggab
 gandrihs wissu eseru jaw krummi un smalkas pree-
 dities puschko, tur taf preefsch labdeem fimts gaddeem
 atpafak, tà wezzi laudis teiz, effoht spehziggi uhdens
 wikni spehlebamees augsti gaisa lehluschi. Tilkai
 par leezibu, ka agraki schè irr leels esers bijis, wehl
 taggab ta leela purwa widdù irr leels dsitich uhdens
 apgabals rebsams, kas katram atgahdina pagahju-
 schus laikus wehrà likt. — Bai nu gan to abbeju
 eseru farunnaschanahs reh; pateefibas irr tilkai pa-
 fallka ween, tad tomehr tas arri irr teefa, ka dauds
 eseri ar laiku pawiffam pasubd, jeb par mullaineem
 purwjeem pahweherschahs, no ka warr skaidri redseht,
 ka ir patti muhsu semme pa gabbu fimteneem zit-
 tadaka paleef, nekà ta agraki irr bijusi; tadeht arri
 muhsu dohmas par wezzeem laiteem fo isgubroht jeb
 Deewa darbus isdibbinah, irr tilkai tuffcha krahme-
 schanahs jeb ptahpaschana ween. To lai leef wehrà
 tahdi ballamuttes, kas sawà gaisa prahtà nemmahs
 wehl par paschu Deewu fo pahrspreest jeb arri isgu-
 droht. (?) Sbrg.

Kur atraddischi meeru, tew?

Meers, meeriba, tur atrast buhs,
 Kur melleht, tur teem mahja?
 Wai schinni faule mihtat juhs,
 Wai zittà mallà, tahlà?
 Wai tur, tur spohschums, lepniba,
 Preeks, gresnume, gohds un flawa?
 To netizzu ne muhscham wis,
 Tur dsihwoflis teem nawa!

Wai atraddischi meeru, tew,
 Kur selts un sudrabs dsihwo?
 Kur tralko, schlettahs, plichte, fmeij,
 Deij, danzo un baud fihwo?
 Ne, ne, tur tew ne-atraddih,
 Tur tew naw peemischana,
 Kur trohfsnis, lehrums nakt' wai been,
 Tur tew naw patilfschana!

Mah; tilkai lihds, tew rahdischi,
 Kur meers peemih ar laimi,
 Kur gohda prahs par faimneefu,
 Meers, mihtiba par faimi,
 Kur walda tilkums, peetizzib'
 Kà keifers pawastneefus,
 Kur faunum', ruhftum' nepastihst,
 Nedf zittus naida neefus:

Lehns kluffums eeflehds buhdinu
 Ar nosuhnoj'schahm seenahm,
 Ap lohgeem eeraug dahrsin,
 Un putkes angam, seedam,
 Mass putniensch juntà nomettees
 Well meldinu ka flanna,
 Un basnij-pullstems tuhsumà
 Swehtwaffaru eeswanna.

Un uppite tell burbulds,
 Kas flatta saltus krastus,
 Un mehnesnizè waffardòs
 Teiz wezzu laitu stahstus,

Un eewas seedi, wissbuti
 Isplahtha smarschu saldu,
 Tehws, mahte, behrni buhdina
 Safeschahs tad ap galdu.

Tehws, mahte rohkas faleetoh
 Teiz: behrni luhgfin Deewu!
 Tad waffarinas pa-ehdoht
 Stuhpst wezzajs faldi seewu
 Un bebrnu pulzinsch speeschahs flah,
 Wehl wezzeem saldu duffu,
 Schee swehti behrnus noskuhpsloht,
 Get ziffas katris kluffu.

Riht' agri faulei uslezjoht
 Pee darba katris steidsahs
 Un strahda sweedrus schahwejoht,
 Kats darbs no rohkas weizahs;
 Tà been' ais deenas aissteidsahs,
 Strihds, naidòs teem swescha leeta,
 Preeks, laime, firds-meers, peetizzib'
 Tè allasch mahjas weetà.

Nedf' nu, wai to neprohti jaw,
 Meers, meeriba tur mahja?
 Un wai tur dsihwe jauka naw,
 Kur weenprahtiba tahda?
 Al, muischas ne, nedf pillis to,
 Nedf staltòs muhròs rohnam,
 Bet tur, tur ihsta mihtestib'
 Un katris dsihwo gohdam.

Tomehr rets, rettajs atsiht grihb
 Kabbs faldums meerà flehpyahs,
 Bet kuhd' un kurrin' eenaidib'
 Preeks redseht tam, tà ehdahs
 Bits zittu, eenihst, gahn' un peft
 Schleff meeru, ahrdahs, dihda, —
 Bet trihs reis wai! tam zilwetam
 Kas pasauli tà rihda! A. A. G. G.

Dseefnu rohta.

Jau tahbus desmit gaddus atpafak daschàs weetas Wid-
 semmè dseedataju beedribas us wihru balshim zehlahs; par
 scho laiku nu jau gandrihs ikkatrà basnijdraudis tahdas
 dseedataju beedribas irraid, wai nu us wihru balshim
 jeb jauktahm balshim. Kad nu lihds schim preefsch jaut-
 tahm balshim tahdas dseefmas no nomirreja Weyrich mah-
 zitaja bija sagahdatas, bet us ischetrachm wihru balshim
 pawiffam truhka, un mums dseedataju kohru wadditajeem
 leels darbs bija ar pahruktoschenu is Wahzu wallodas un
 nohfschu rakstischenu, tad meh's flohmeisteri preefsch trim
 gaddeem atpafak sawà sapulzè Turraidà nospreedahm par
 to gahdaht, prohi nohfschu-grahmatu preefsch laizigahm dseef-
 mahm, tur tahs us ischetrachm wihru balshim buhtu nodrik-
 fetas. Pee schahs apnemshchans mums truhka diwas lee-
 tas, prohti: tahds wihrs, kas scho darbu usnemmahs wad-
 diht, un nauda preefsch driffeschanas. Scho gruhthu darbu
 us muhsu luhgshenu zeenigs seminara direktor-kungs Jimse
 usnehmahs, un par naudu Dambe kungs nosohlijahs gab-
 dah. Bet zeenigs direktor-kungs Jimse scho darbu wehl
 garraku un gruhstaku padarrijs, tad winsch nospreestai
 „dseefnu rohtas“ pirmai daklai, dahrsa pukkeh (pah-
 tulsojumeem is Wahzu wallodas), pats no ferwis ohtru
 daklu, lauka pukkes, flah sagahdajis.

Schahs lauka pukkes irr muhsu tehwtewu blehnu-
 dseefmas, fo kalposchanas jeb klaufschanas laids meitas
 un puishi waffardòs no lunggabbaleem (reetscheem, walla-
 schahm) us makju nahtdami kohpà dseedaja un wisnah wi-
 finaja, kas birjes trihzeja un tehzes atffanneja. — Ikkatrà

mašā un widdā bija sawabi meldinā to bšeedaja, un is-waffaras jauni. Kamehr nu klauffšana suddušees un kau-bis tīf leelōs pulkōs itin retti pulzejahs, tamehr ſchee muhsu wejee tautas-meldini ſuhd, un no jauneem wairš nelo ſinnah. Lē ohrā dakkā „bšeesmu rohtas“ direktor-kungš Bimse tahdus tautas jeb kauſchu meldinus irr ſalaffijs, leelaku pulku patš, zittus winna draugi irr ſalikkuſchi uſ iſſchetrāhm balſhm jeb komponerejuſchi. Dahrſa puſku irr 50 un lauka puſku 86, pawiffam 136 bšeesmaš. Nahtat nu, mihi tautas-brāhii! Pſekat un bšeedat ſawus paſchuš un zittu tautu meldinuš, tā nu iſſatram patihkahš.

Širſnigu pateizibu wehl ſalku zeenigajam ſeminara di- rektor-kungam Bimse par winna publiku, un tāpat wiſſeem winna barba beedreem, kaš palihdſejjuſchi pee ſcha gruhra darba. Wehl ihpaſchu pateizibu ſalku zittu ſtohlmeiſtaru

wahrdā Bimse kungam un wiſſeem zitteem kungeem un gohba-wihreem, ta wiini par ſawu publiku nelahdu algu naw nehmufchi, bet ſcho artawinu, kaš par grahmātu eenahš, nowehlejuſchi Wiſſemmes ſtohlmeiſtaru atrakkau- un baš- rinu-lahdei par labbu. — Weidsoht wehl leelu pateizibu dohdu Damba kungam un winna augſtirdigam draugam Stutſſche, kaš naudu laikā ſagahdajuſchi to drikketajam aiſmalſaht.

J. Bankin.

iſwehlehtš gahdatajš par bšeesmu rohtas drikki.

Mihgas Latw. labdarrifchanaš beedriba.

- 1) 12tā Merz, pulkſt. 5 — general-ſapulze.
- 2) 15tā Merz, pulkſt. 5 — ſomitejaš ſchdeſchana.
- 3) 19tā Merz — Latweeſchu teateriš.

Atbildeamš redaktehrš: A. Leitān.

N o r a h d i ſ c h a n a

to 1mā Merz ſch. g. iſlohsetu pirmas leeneſchanaš 5 prozentu naudaš biſketu ar ušdewehm, kurras liſſumt 14tā Februar 1866 wiſſkaugſtāki apſtiprinati. Laſſi Mahtjaš weeſt Nr. 8, 1866.

Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.	Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.	Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.	Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.	Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.	Ser. Nr.	Biſ.	Winneste rubl.
22	17	1,000	3,025	21	8,000	6,125	43	500	9,460	9	500	13,103	47	500	17,249	6	500
79	49	500	3,064	4	500	6,143	49	500	9,507	45	500	13,342	1	1,000	17,251	41	500
85	4	500	3,121	19	500	6,164	27	500	9,561	10	500	13,351	29	500	17,305	36	500
100	32	500	3,166	42	500	6,165	24	500	9,634	48	500	13,364	49	500	17,314	7	500
273	26	500	3,175	38	5,000	6,572	15	500	9,687	36	500	13,377	45	500	17,371	26	500
360	38	500	3,212	18	500	6,616	28	500	9,706	49	500	13,600	48	500	17,438	46	500
403	19	500	3,262	27	5,000	6,628	9	500	9,910	14	25,000	13,643	26	500	17,451	32	500
435	24	500	3,382	7	500	6,650	27	500	9,916	28	500	13,685	44	500	17,518	9	500
492	47	500	3,448	39	500	6,662	14	500	9,980	27	1,000	13,687	36	500	17,578	47	500
567	27	500	3,521	50	1,000	6,777	32	8,000	10,032	36	500	13,718	14	500	17,584	35	10,000
654	2	500	3,534	29	500	6,779	10	500	10,044	39	500	13,760	23	500	17,619	46	500
706	27	500	3,544	38	500	6,782	44	500	10,091	25	500	13,874	11	500	17,686	10	500
1,083	28	1,000	3,574	48	500	6,945	1	500	10,148	37	500	13,893	18	500	17,690	11	5,000
1,092	15	500	3,625	48	500	6,960	39	500	10,339	20	500	13,911	28	500	17,759	20	500
1,155	38	500	3,788	50	500	6,970	45	500	10,597	40	500	13,912	1	500	17,896	28	8,000
1,157	36	500	3,889	19	500	6,977	6	500	10,724	23	500	14,039	34	500	17,913	3	500
1,321	30	500	3,938	43	500	7,060	10	500	10,767	38	500	14,165	48	500	17,930	48	500
1,426	18	500	4,087	43	500	7,298	18	500	10,788	31	500	14,289	10	500	17,938	8	500
1,461	49	500	4,178	13	500	7,403	23	500	10,978	4	1,000	14,438	41	500	17,947	42	500
1,465	13	75,000	4,225	27	500	7,485	43	500	10,985	43	1,000	14,439	38	500	18,012	42	500
1,489	47	500	4,311	35	500	7,622	17	500	11,068	49	1,000	14,512	27	500	18,024	29	8,000
1,521	45	500	4,345	40	500	7,683	26	500	11,230	7	500	14,526	39	500	18,032	27	500
1,573	21	500	4,359	48	500	7,703	49	500	11,239	42	500	14,593	12	500	18,183	24	5,000
1,589	21	500	4,385	9	500	7,786	35	500	11,242	30	500	14,691	9	500	18,230	29	500
1,609	40	500	4,551	36	1,000	7,832	11	500	11,307	43	500	14,766	6	500	18,278	35	500
1,638	27	500	4,577	21	500	7,851	36	500	11,416	16	500	14,874	19	500	18,286	18	500
1,725	37	500	4,662	11	500	7,893	48	500	11,428	15	500	14,913	7	500	18,326	34	500
1,774	41	500	4,742	21	500	7,932	30	500	11,439	30	500	15,109	25	1,000	18,397	20	500
1,799	2	500	4,916	43	500	8,026	50	500	11,515	37	500	15,118	29	500	18,459	11	500
1,972	19	10,000	4,997	31	500	8,104	34	500	11,653	10	1,000	15,160	23	500	18,492	38	500
2,019	28	500	5,067	36	500	8,122	3	1,000	11,823	8	1,000	15,264	29	500	18,493	24	1,000
2,021	20	500	5,105	31	500	8,542	7	500	11,871	34	500	15,759	14	500	18,589	17	500
2,109	20	500	5,285	46	500	8,557	5	500	11,941	30	500	15,825	47	500	18,692	41	500
2,234	43	500	5,307	36	500	8,610	17	500	11,986	27	500	15,859	37	500	18,732	46	5,000
2,269	42	500	5,380	43	500	8,616	36	500	12,002	7	500	15,974	10	500	18,756	14	500
2,371	36	500	5,407	40	500	8,864	42	500	12,039	50	40,000	16,024	25	1,000	18,832	42	500
2,432	48	500	5,435	20	1,000	8,885	45	500	12,118	15	500	16,079	38	500	18,904	50	500
2,478	31	500	5,439	27	1,000	8,932	49	1,000	12,240	41	500	16,164	12	500	19,102	18	500
2,508	15	500	5,441	38	500	9,014	23	200,000	12,324	32	500	16,250	46	500	19,117	15	500
2,543	21	500	5,443	18	500	9,073	39	500	12,325	26	500	16,300	29	500	19,275	20	500
2,590	46	5,000	5,493	13	500	9,180	33	500	12,363	38	500	16,419	9	500	19,443	24	500
2,643	31	500	5,579	6	500	9,183	9	500	12,384	22	500	16,489	27	1,000	19,484	41	500
2,651	16	500	5,617	43	500	9,290	12	500	12,589	50	500	16,509	19	500	19,492	44	500
2,694	42	10,000	5,697	2	500	9,346	31	500	12,595	16	500	16,576	22	5,000	19,625	34	500
2,781	12	5,000	5,741	40	500	9,370	19	500	12,692	1	500	16,694	39	500	19,636	24	500
2,831	45	500	5,756	43	500	9,392	21	500	12,778	40	500	16,701	12	500	19,691	13	500
2,849	16	1,000	5,765	6	500	9,431	9	500	12,784	40	500	16,759	15	500	19,703	25	500
2,864	6	8,000	5,813	46	500	9,437	17	500	12,959	15	500	16,881	40	500	19,915	23	500
2,965	29	500	6,034	35	500	9,456	42	500	12,978	48	500	17,110	14	500	19,961	28	500
2,998	5	500	6,061	7	500	9,460	4	500	13,043	41	500	17,187	46	500	19,984	27	500

Kohpa 300 winneſti par 600,000 rubteem.

Kurras biſketes žaur lohſeſchānu atpaſkaſ teef nemtaš un uš preekſaju wairš nederrehš.

Seriaš nummuri: 648, 1,369, 1,555, 2,194, 3,238, 3,334, 3,857, 3,875, 4,453, 4,557, 4,695, 4,916, 5,034, 5,100, 5,130, 5,741, 6,534, 6,581, 6,988, 7,531, 7,578, 7,937, 8,467, 9,527, 10,408, 10,536, 10,842, 11,370, 11,898, 11,988, 12,413, 12,453, 12,893, 12,895, 13,546, 13,623, 13,682, 14,809, 15,312, 15,511, 16,161, 16,458, 17,162, 17,577, 18,228, 19,956.

Sluddinaschanas.

Manneem mibleem nabburgeem un mallejeem zaur scho darru sinnamu, la es no Jurgeem 1872 sawu wezzu dshwes-weetu (kurra man eelsch 29 gabdeem par obtru tehwu-semmi palilluse) ar no-stummuschu sirdi atstaba, un schirdams wisseem sirsfnigu ardeemu atfattu.

Ardeew', tu wezza weetina,
Tu jaulums melder-eeleija!
Kur „seedetj swebhtis dabrshis man.“
Ardeew'! no laweem augteem stann.
Ardeew', juhs miht lalnini!
Kas man til igt neffuscht;
Juhs fargi mannas jaunibas!
No jums es schirrohs „nosirmis.“
Ardeew', tu mihta basnija!
Kas brihnischki man waddija
Zaur preel' un behu laizinu,
Tew' muhscham ne-aismirschu.
Aumeister, 6. Merz 1872.

J. C. Hellwig.

Rihgas apgalwoschanas-beedriba.

(Hypotheken-Verein.)

Zaur to, la us to, treschdeem, tai 1. Merz f. g., noliftu gadda-fapulzi tas pee apppreechanas wai-jadfigs lohjeklu skaitlis nebij fapulzejusehs, tab tils ta zaur lilkumeem § 30 nospreckta.

pilniga gadda-fapulze

peekt., 17. Merz f. g., pulkst. 7 waffara, masas gilbes appalscheja sahle noturreta.

Tahs darrifchanas buhs:

- 1) gadda-rehkenums no 1871,
  - 2) rewissijas kommissijas istelschana,
  - 3) weena beedra wehleischona rewissijas kommissija.
- No latra lohjekta, las bes nohtigas waijadst-bas no schahs fapulzes atrausees, tils pehz lilku-mem § 31 strahpe no 3 rubl. pagehreta.

Rihga, 9. Merz 1872.

Direkzija.

Holm fabrikas strahdneeku behru-lahde usajina sawus beedrus swebht-beem, tai 12. Merz f. g. us

pilnigu fapulzi

pullsten 10 no rista, Wawila mahja.

Preelschneezibas wahrdä: Ferber.

Weens dahrsu- un lohpu-rentinees, la arri weens gohdiqs kutscheris warr weetu dabhuht Noperbeck muischä, Ummurgas draudsä, ne tahsu no Umbascheem.

Muhsu grahmatu-bohde un biblioteka atrohdbahs taggad Ralku-un Smiltschu-celas stuhri Nr. 39, Lyra wihnu pagrabam pretti, pee Smiltschu wahrteem. Brahli Busch.

Par wehra lischamu!

Usajinaju wissus tohs schuwejus, las par stroh-dereem gibb palikt, pee laika sawas peemelde-fchanas us tahm 1. April f. g. no jauna eesahd-bamahm greechanas-mahzibas stundahm (kursus) mannim peesuhthit. Mahzibas laiks un wissas zittas nolifschanas paleel tahs paschas, la Mah-jas weefi 5. Oktober 1870 isfluddinaju, bes tam it latram newajjaga aismirft abdatas, bergus un schlehres lihdsnaemt. — Wanna adresse: Zuschnei-der F. Schoop, bei Herrn Gerhard, Ralkstrahpe Nr. 1, Riga.

No Widssemes landraht-kollegiumas teel zaur scho sinnams darrishts, la ta schigadbeja Widssemes semneelu-sirgu israhdi-fchana un paprohwechana ar tahm sinnamahm apdabwinaschanahm 30. Juni un 1. Juli Lehr-pate un 5. un 6. August Behsis tils noturreta. Rihga, Mitter-nammä, 3. Merz 1872.

No jensures atwehlehst. Rihga, 10. Merz 1872.

La ugguns-schahdes apdrohschinaschanas beedriba „Salamander.“

fam grunts-kaptals 2 millionus rublu leels un wehl labbi leels ihpafchs bruhka kapitalas,

apdrohschina prett ugguns-schahdi Rihga un ap Rihgu mahjas, fabrikus, prezjes, mehbeles jed mahju-leetas un wiffadas kusjamas un nekustamas mantas zaur sawu apstiprinatu weetneelu

A. Bergengrün,

fam tantoris irr leelaja Muhtu-cela (Rönchstrahpe) Nr. 15, 1 treppi us augschu, blakkam muhtas nammam un pretti Dom-basnijai, Rihga.

Tai 20. un 21. Merz f. g. tils is Kohnneses pilsmuischas pagasta-magasinas, Rihgas kreise, Kohnneses basnijas draudsä, lihbs 330 ischetwertu rublu un 380 ischetwertu waffaraja labbiba wai-ralschlitajeem prett flaidru naudu pahrdohst un itt ihpafchi schahdas partijas: pa 10, 20, 50 un pa 100 puhru. La pahrdohschana notils pascha Kohnneses pilsmuischa, kur pat ta pagasta lab-bibas-magasina atrohdbahs un tabehl wiffi tee, las wehletohs scho labbibu pirki, teel laipnigi usajinati, minnetas deenas pulkst. 10 preelsch pufsbeneas, Kohnnesä fapulzetees.

Kohnneses pilsmuischas pagasta waldischanas-nammä, tai 9. Merz 1872.

Koffsky un Goebel

dohd zaur scho saweem zeenijameem anbeles-draug-geem to pasemmigu sinnu, la winant sawu pahrdohschanas-weetu no Kopp-celas us

Kungu-celu Nr. 20a, Dffipowa mahja, (Sinder-celas stuhri)

pahrzehluschki, ar to luhgschamu, to jau gaddeem dohtu ustizjibu winneem arri tai jaunä weeta parahdihst.

Rihga, 5. Janwar 1872.

Planupmuischa,

Ulaschu draudsä, tils no Ulaschu pagasta teefas tai 28. un 29. Merz f. g. uhtupe noturreta, kur pahrdohschana nahst sirgi, kummeki un itt labbi leeli- un masilohpi un zittas wirtschastsleetas.

Smiltenes pilsmuischa

tils 24. Merz f. g. pagosta slohla ar wiffahm zittahm ehlahm, la: ribju, kuhst, lehtes un staki, wiffi no lohla, (masal-schlitajeem) buhweht is-dohstas, us to buhwehstirer usajinati teel Smil-tenes waldis-mahja fanahlt.

Degejal-falla, pee atraitnes M. Kilp, tils weena mahja ar labbi usturretahm ehlahm, dahrsu un plawu pahrdohsta.

Naudas-papihrus.

Ushewu billetes no pirmas un obtras isleene-fchanas, Widssemes un Kurssemes atfalkamas un ne-atfalkamas kihlu-grahmatas, bankbilletes, instrupiones, Selsch-Rihgas un Ubr-Rihgas 5 1/2% kihlu-grahmatas, wiffadas djelsu-zellu atzijas un obligazijones un t. pr. pehrl un pahrdohd pehz latra laila wehrtibas

C. S. Salzwann,

lantoris Rihga, Ralku-cela, „Stadt Londres“ trahteer, appalscheja tadshä.

Preelsch isstahdischanas.

Schahwetak, labbi dihgstochas Pohlu-Widssemes linnu-fehklas

pahrdohd Herrmann un beedris, 3 Rihga, Marshall-cela Nr. 2.

Driklehts un dabujams pee biltschu- un grahmatu-drikletaja Ernst Plates, Rihga, pee Pehtera-bas.

Es appalschrahtshis finnamas darru, la schinni deenä weenu la uschu lehtä efmu atwehtris Maslawas Ubr-Rihga, us Kurma-nowa dambja Nr. 11, un te pahrdohdu suppi un arri zeppeti, un zerru, la wiffi, las scho sehki ap-mellehs, ar to barribu buhs pilnä meera.

Rosenberg.

G. N. Ranka

damp-fahgu-fudmallas

Selgawas Ubr-Rihga, us Ranka dambja Nr. 10, pahrdohd par lehtalo zennu plantas, dehus un schahlus no wiffadahm sortehm. 1

Maschinn dsennamas sifsuas

un **kamepeju trubbas** no wiffada plattuma peedahwa 8 **Lühr un Zimmerthal,** Rihga, leela Smiltschu-cela Nr. 7.

Arktus

is ta pasihstama Junga maschinu-fabrika, kurras jau gaddeem zaur bruhfeschamu Baltijas guber-nijas par derrigeem atrasti, turr trahjumä un pahrdohd 10

Karl Janzen, Kopp-cela Nr. 1.

Pelletohs mihtsi wahroschus

firus

240 kap. par puhru, 6 kap. par stohpu un barrojamas

ausas un ausa-miltus

pahrdohd 2

Albert Drescher,

Selgawas Ubr-Rihga, leelaja cela Nr. 4.

Semmlohpjeem

darru sinnamu, la ta Latweeschu semmlohpju fa-pulze apppreesta rohtas schindeku ehwele-nupat irr atfuhstia un mannä tantori Selsch-Rihga, Zuhlu-cela (Schwimmstr.) Nr. 24, redjama. Richard Thomson.

Fuhrmannu zeppures irr dabujamas Steg-cela Nr. 6, pee C. F. Seidel. 1

Pilbitas galba-konfettes 40 kap. f. mahzina, auglu-bongboni un englischu bongboni 25 kap. mahz., smallu wanilja scho-lolade pa 80, 50 kap. un 3 mahz. par rubli teel pahrdohsta no

R. Telg,

Sirgu-cela Nr. 17.

Atfalahrdeweji dabbu peeklahjigu peknaas teefu.

Swehtbeem, tai 5. Merz f. g. irr no Sudmallu-celas us Rihgas ammatu-beedribas mahju, woi no turrenes atpallak, woi beedriba, pasuddufe grahmatina, kur eelschä bij 3 fims rublu schei-nes un 4 prezdesmits rublu scheines, un dascha-das attestates. Kas to atraddis, atdohs Plates lungu drilku-nammä, dabhuhs 50 rubl. patezi-bas algas.

Rà Jums manna bruhde patih?

(Statt. No. 10.)

Schinnì laimigà stundà atnahza Zeschta ar Isfinu pee Barbaras. Nu winsch Isfinu ar tehwa-mahsu passinodams attal prassija:

„Rà Jums manna bruhde patih?“

„Wezza Barbara metta ar galwu un teiza:

„Kunnasim pa preefschu par darbeem un darrifchanahm, par tabdeem neekeem runnaht wehl laifa deefgan. Kur rentes nauda? Kur rehlinumi? Rà muifcha isstatahs? Isstahsti wiffu pehz kahrtas!“

Wiffu waijadseja Zeschlam isstahstih. Kad nu bij rente aismaksata, kwitanze parastita, tad Zeschta attal mehginaja prassih:

„Rà Jums manna bruhde patih?“

„To jau taggad newarru sinnah,“ Barbara klarbi atteiza. „Pirms warru fazzih, là wiinna man patih, tad waijaga puhra fahls abbaht lohpa apehst.“

Istabas meita to dsirdebama pahmetta krustu, la preileene gribboht til dauds fahls isfchkehrst. Tehwa-mahsa runnaja tahlat.

„Tu warri eet sawas darrifchanas, gan es no tahs mamfelines isdabbuschu, kas man jafinn, un tur mannam brachta-dehlam newaijaga klaht buht.“

Zeschlam waijadseja eet, lai gan ar behdigu firbi; warreja tapat isdohtees, là walfar, un tad wiff pagallam.

Bet pirms fchi fwarriga runna fahlahs, bij istabas meitai suppa gattawa, un Barbarai waijadseja luhgt, lai Isfina haudoht, kas istabas meitai pawiffam nepatikka, jo suppas til preefsch diweem ween peetikka.

Schdabs pee galba. Barbara smalki wiffu nofkattijusees luhpas usmesdama prassija:

„Wai suppa nesmekke?“

„Nenemmeet par taunu,“ Isfina teiza un newarreja gandrihs no smeekleem noturretees, „Zuhfu pawahreene ne buht nemahl suppas wahriht. Wiinna ne fahls ne arri sweesta naw peelikkufe.“

Istabas meita eekleedsahs. Bet Barbara atbildeja:

„Sweesta un fahls naw peelikkufe? Wai wehl newaijadseja zukkura un kanehta klaht, to uskohst? Rà tad Zuhb buhtu suppu wahrijuschu? Zerreju, la Zuhb tal prohteet suppu wahriht.“

„Wai es prohtu suppu wahriht!“ Isfina preezigi atteiza, jo nu wiinna warreja no sawa ihstammata runnaht. Nu wiinna isstahstija, là suppas waigajohht wahriht un nemannija ne mas kahds nabbadsitei no tam sliktums zehlahs.

Istabas meita no bailehm gandrihs kurla palikka un arri patte wehlejahs, la newarretu dsirdeht, jo wiinna gauscham isweebahs un abbas aufis ar pirsteem aishahsa. Barbara lohziija rumpi us preefschu, noschleeba galwu us weenu puffi, lai warretu ar sawahm swellofchahm azzim Isfinu wai fade-

dsinaht; Barbara lahgu lahgham palikka bahla un farkana.

„Turri mutti! Al Tu nelaimigs seewischkis, ta jau wiffu-tibraka isfchkehrdeschana, kas ar baltu fpeeki rohlà paschà kailà nabbadsiba wedd.“

„Naw jel tà!“ Isfina ne ka tauna nedohmadama atbildeja, „strahdneekem newaijaga atraut, zittad darba-dewejam pascham fshahde. Waijaga list strahdahht no agra rihta lihds mellam waklaram, bet tad arri btokha lihds mallahm japilda!“

„Ubbagu fugga!“ Barbara stenneja, newarredama ais dufmahm ne runnaht.

„Al ja!“ Isfina atbildeja, nesinnadama, to Barbara ar teem wahrdeem nosihmeja. „Nabbadsibas, Deewam schehl, deefgan, daschu reis ne fadohmahht newarr, kur palihgu atrast. Tadeht katram jadarra, zil spehji. Al kad Zuhb buhtu redsejuschu, là festdeenäs pee mums muifchà gabja. Jau no rihta agri nabbagi no mallu mallahm fanahza. Tehws dewa katram sawu wehrdianu, kapeiku wai sefferi, mahte stahweja pee ugguns-kurra, katram flimneekam un wahrgutam kahdu kausiau eeleedama; behrini nahza pee mannis, sinnadami, la tuffschà jau ne-isees. Redseet, madama, pee mums eet wiff jauki, kad mahzitais swehtdeen Deewa wahrdus fluddina un mehsh basniza sehdam, bet wehl jaukati tas, kad isfalkuschus ehbina, noslahpuschus dsirdina un flimneekus kohp, un wiinni tad fimtu kahrt „paldees“ fazzidami muhs swehti. Ta manna dahrgala peemiinna, to no tehwa dabbuju, un ja Deews buhs nospreedis, la man Zeschla japrezze, tad tahdu peeminnu arri sawa mahja kohpschu.“

„Wai kohpsi?“ Barbara klarbi prassija.

„Ja, nudee kohpschu;“ Isfina weenteesigi teiza, „jo tahdi darbi mums atnesl leelu swehtibu us behrnu behrneem. Ra nu sawam Zeschlam labba newehletu?“

„Wehl newarru dwaifchas atwilt,“ Barbara dufmu pilna fazzija, zittad es tahdai sawu tihru nodohmu teiltu, la wiinnai kauli drebhetu un trihjetu. Ar tahdu prahtu, là tai, warr millijont jeb arri wiffu kehina walsti isfchkehrdeht, ne til ween masu muifschu, kas schahs mihtakajam wehl nepeederr, bet wiinna raddeem; tee no schehlastibas wiinnam tauj tur dsihwoht. Wai fchi nu saproht? No tahs pamihlijas wiinnam teel schehlastiba parahdita, kur fchi lahpraht eeprezetohs; bet tas nenotiks, kamehr mutti un mehli warreschu kustinahht. Zuhb zaurais maifs, Zuhb!“

„Al Debbes tehtih, kas tad tas?“ Isfina raudadama prassija. „Tu manni atstumj, la dumja effu, gribbu taupihht un kahrtibu mihtoku, un tè — Al wai! Zeschla! Zeschla! Kur nu palikka? Nahz un wedd manni no tejeenes prohjam!“

Zeschla jau patz arri newarreja wairs ilgaf nozeestees, steidsahs pee sawas mihtakahs, aplampa to,

Lai gan warreja flaidri noprast, kas tē notizzis, tomehr wünsch ar fatreettu firbi prassija:

"Kā Jums manna bruhde patihl?"

Nu Barbara laida fawas fluhšchas wakkā. Kā straume winnai dufmu wahrdi is muttes pluhda. Winna Jeshlam zeeschi aisleedsa, lai ar Ilfinu wairs netinnotes, jo winna warroht ne til ween pamiliju, bet arri walsiti un pawalstneefus isposhtihl; us tahm pehdahm Ilfinai bij ja-eet prohjam.

Pa tam tehwa-brahlam Mikketam daschadas dohmas prahtā schahwahs: Jeshka buhschoht ar fawu mescha-sohfi Barbaru apmeklejuschi un us fawu puffi dabbujuschi. Tadeht dewahs turpu, lai ihstā laikā warretu wissu isnihzinahht. Wünsch tai pašchā azzumirli Barbaras istabā eenahja, kur Ilfina tilka atraidita. Mikkels palikka durwis stahwoht un ne zeppures nenonehmis usfauza:

"Kas tē par knaddu?"

"Es jau mirstu!" Barbara ar wahju balfi fazzija.

"Naw ne kahda nelaime!"

"Tas nefaprascha!"

"At tā, tas Jeshka! Nahju winna deht schurp. Tur jau wünsch wehl stahw un turra fawu mihtako ais rohlas. Wünsch gribb prezetees. Barbara, ko Tu dohma?"

"Ne fawā muhscha nē!"

"Tu negribbi? Labbi! Es arri negribbu. Wehl labbat! Tahda pelnu-ruschke!"

"Tahds pasauls-behrns!"

"Tahda swehtelle!"

"Winna ne swehtdeenās neswehti!"

"Tahda pastalu-Spranzuseete!"

"Un zit ta stahtiga!"

"Negribbu, ka ta muhsu pamilijā teek!"

"Ne kad ne!"

"Barbar' mahsin!"

"Mikkel' brahl?"

"Netti effam weenōs prahtōs!"

"Ne kad ne!"

"Bet nu effam weenprahtigi. Ta mamsellite, kas tur —"

"Netiks Jeshlam par feerwu. Basta!*"

"Lihktohp! Til drihs wairs tē ne-atnahschu."

Mikkels tā us pimbera apgreesahs un aisgahja.

Ilfina raudaja, un Jeshlam pašcham bij raudas tuwak, ne tā smeekli; tomehr fawu mihtako meerinadams wedda us raddineezes mahjahm.

Raddineeze pazeetigi wiffas waimanas un schelabas noklausijusees fazzija:

"Ne weena leeta til flikta, tā eesahlumā isstatahs. Likkai newaijaga kuraschas pasaudeht. Kad mans tehws, kas kumedinu spehletajs bij, manni speeda, lai es arri teāteri danzoju un lehlaju, tad affaras straumehm no azzim pluhda, jo manna bruhgana wezzakee negribbeja no tahdas weddeflas ne ko sinnaht, kas teāteri danzo. Pehzgallā gahja wifs

*) Basta = deefgan; no Italeefchu wallodas.

labbi un dabbuju tomehr fawu bruhganu sew par wihru. Tapehž warru Lew teikt, behrnia, ka eesahkums dumji isdarrihts. Nahds tas zilweks ne mas naw un arri newarr buht, par tahdu winnam toniehr teem nerreem jarahdahs, jo tas winneem patihl — to Lew us preefschu isflaidroschu. Taggad paleez pee mannis, un Jeshka ees us fawu muischu. Kad wünsch pehž gabda laika atkal schurpu nahks un renti neffihš, tad redsefim, kas notizzis buhs.

"Ebrbru!" kutschers pufsdeenās laikā fauza, un Jeshka karrite pee Ilfinas raddineezes mahjas nostahjahs. Jeshka lehza no ratteem un dohmaja, ka Ilfina tam pretti tezzehs. Bet schi nenahja. Brihmidamees wünsch nu kahpa pa treppehm augscham, zerredams, mihtako raddineezes istabā atraft. Tur arri nebij. Nu wünsch sahka prassihl un jautahht, bet raddineeze gluschi meerigi atbildeja, ka Ilfina effoht schodeen pee tehwa-brahla Mikketā; esfoht leela balle, un Ilfinai tur waijagoht buht par to gohda-dahmu jeb fainneezi. Galwu grohstidams Jeshka aisgahja un tā par sapneem staigadams atraddahs tehwa-brahla Mikketā nammā.

"Tē brihnum ahtri skraidija zits zaur zittu, zits zittam pahr galwu, un lai gan bij fullainis fullaina gallā, tomehr teem nebij laika, ar Jeshku isrunnatees, tilko kahds ar pufs ausi pallausijees atbildeja:

"Runnajeet jel pašchi ar zeenigu preileeni! — August, weddeet scho wihru, kas ar zeenigu preileeni runnaht gribb."

Augusts to arri darrija un gahja ar Jeshku pa dauds istabahm un kambareem; prassija katram, kur zeeniga preileene effoht, un wai ne-effoht kahds winnas redsejis?

"Zeeniga preileene buhs sahlē, kur lungam rahda jaunohs traufus, ko Parihšē pirkuschu," ohtris atbildeja. "Nahž schurp, mums pulka darba, tas wihrs (Jeschlus) jau warr gaidiht."

Sullaini aisfrehja. Jeshka palikka weens pats un litta rohku pee galwas. Wünsch dohmaja, ka wissu sapni redsoht. Lehrums nebeidsahs, bet ne weens ne-atraddahs, kas Jeshku pee tehwa-brahla westu, tā wezzais Baltasars preefschlaikōs darrijis. Bet wezza fullaina ne kur newarreja useet, wiffur fweeschi ween redsami.

(Us preefschu beigums.)

Diwas gudreneezes.

"Wai negribbi scho sikhmiti aiznest, kur waijadstgs, mans behrns?"

Sappe apnehmahs to isdarriht, Lunda lungs winnai par scho puhlinu spohschu rubli faujā eespeeda.

"Bet kas buhs ar atbildi?"

"Lo Jums schinni pašchā weetā atneffischu."

Sappe aisgahja, un wezzais jauneklis fawas pel-

lehtas azzis mirkschinadams ilgodamees winnai pakkat noflattijahs, kamehr firmas mattu sprohgus walfara wehjsch pliwinaja. Lunda lungs Sappes preileeni ne Klotilbi fenn teäteri redsejis, un septinpadsmitt gabbu meitenes flaishtums feschdesmit gabbu wezza jaunekka firbi pahwarreja. Winsch sawu mihtako ar kahdu johzigu wahrdu buhtu usrunnais, kad winnas bahrga mahte, kas blakku sehdeja, to nedfirbetu. Tapehz waijadseja ar mirkleem peetikt, un katris mirklis, ko Klotilde us Lunda lunga metta, eedubrahs tam ka bulta firbi, kas ohtra rihta ka abdatu kiffens isflattijahs. Klotilde Lunda lungam stahweja weenad ween prahta no rihta lihds walfaram, un no walfara lihds rihtam winsch no mihtakahs ween fapnoja. Sinnams, winsch fapnoja ar atwehrtahm azzim; jo meegs un ehdeens, Lunda lunga mihtakee draugi, bij pawiffam pasudbuschi — meegs nenahza, ehst negribbejabs, winsch nomannija, ka puifcha brihwiba tam gulloht us nahwes ziffahm. Wai nu prezzeetes jeb neprezzeetes, to winsch few pascham praffija; ilgu laiku apdohmajees apnehmahs prezzeetes. Winsch nehma roh-schu papihru ar apseltitahm mallahm; us schahda papihra winsch metta wiffas sawas juschanas un wiffu mihlestitibu. Pee kahda eelas-stuhra, kur Klotildes istabas meitai Sappei waijadseja garram eet, Lunda lungs usgaidija.

Wesselas diwas stundas winsch te stahweja un gaidija, lai gan aufstums lihds smadsenehm gahja un leetus jau pee ahdas kehrahs. Gefahsumâ Sappe gan leedsahs, scho bissetduh, t. i. mihlestitabas grahmatu, pretti nemt, bet zeetee spohschee rubti darra wiffu-zeetakahs firdis mihtstas. Mehns jau dsirdejam, ka Sappe grahmatu peenehma, ohtra rihta atbildi apfohlidama. Bet pirms Sappe us mahjahm gahja, apmekleja wehl kahdu draudseni, kas bij stah-tes taifstaja; ar scho draudseni Sappe katru leetu pahrspreeda un tapehz arri schoreis garram negahja. Aurore, ta stah-tes taifstaja, apohda sihmitti no wiffahm puffedem, un ta jauka smarscha kahpa kahrdinadama winnai deggunâ, tai lohti gribbejabs sinnaht, kas tur rakstihst.

„Uslausifim sehgele,“ winna teiza.

„Tad jau sihmities wairs newarru nodohht,“ Sappe atbildeja.

„Un tas Lew arri ne kahdu augtu nenehtu, kad bahrga Klotildes mahte dabbutu sinnaht, ka Tu meitai mihlestitabas grahmatas neff!“

„Sinnams, tad buhtu zitta weeta jamefle —“

„Un bes tam Klotildes preileene atbildes nedohht.“

„Stahde, es jau preezajohs us ohtra rubka.“

„Winnai jau irr bruhgans,“ Aurore teiza, „un lai gan winna to jauno kohpmanni, kam gluschi mas pee rahkas, no pirma galla newarr prezzeht, tad tomehr ar scho firmgalwi arri ne-eelaidisees.“

„To es arri dohmaju.“

„Tad lausifim? Lew firds grehka nepahrmettihns pehz tahdas neeka mihlibas sihmities?“

„Mannis deht.“

Aurore noplehfa sehgele, attaisfija sihmitti un lasfija. Abbas meitas nehma grahmatas no biblijotefas, bet til karstas mihlestitabas wehl nebij usgahjuschas.

„Tas taf bij ko wehrts,“ Aurore teiza, „laut jel to selta-gaili warretu nokert! Mans Willems prett winnu (Lundu) tihri ka kohks, kam ne kahdas juschanas naw. Preeksch kahdahm feschahm neddelahm winsch man rakstija, bet grahmata bij ar til weenteefigeem wahrdeem pildita, ka jadohma, winnam ne zilwela, bet siwis affins pa ahderehm tell. Tadeht arri winnam wairs ne-atbildeschu un kad zits gabbisees, winnu atstahschu. Es to isdarri-schu us diplomatijas wiht, jo diplomatija irr ta stunste, zaur ko warr zilwekeem eeteikt, ka „iffe“ effohht „uh!““

„Bet kad wezzais atbildes praffihns?“

„Wai sinni ko,“ Aurore teiza, „es winnam rakstischu!“

„Tu?“ Sappe nobihjusees eekleedsahs

„Kapehz ne? Man gan ar rakstischanu wehl ne-eet riktigi, bet pee dahmahm us tam daubs neluhko; wifsmasaf us raksteem flattisees tahds mihtotajs, kam affinis karstas. Ra mihlestitabas grahmatas jaraksta, to jau no daschadeem stahsteem sinnu.“

„Al kas tee par johkeem buhs! Un dserramu naudu —“

„Dallifim us puffedem,“ Aurore eesauzahs, un Sappe bij ar to meerâ.

Aurore nosehdahs un rakstija ta, ka Lunda lungs warreja ko labbu zerreht. Grahmatai rakstija ap-palscha: „Zuhfu gauschi juhtiga Klotilde.“

Peht tam, kad grahmatu johlojotees aissehgeleja un adressi usrakstija, nehma Sappe to pee fewis, lai warretu ohtra rihta Lunda lungam aisnest, kas no mihlestitabas leesmahm mohzihst, nesinnaja wairs ko eefahht.

Winsch gahja pee speegeta un tam, sawam wezzam draugam, praffija padohma. Speegels fazzija, ka muggura wehl ne-effohht lihka un waigs effohht pilns un appalsch ka pilns mehnefis, tapehz Klotilde newarretu atteikt. Bet speegelis arri teiza, ka Lunda lungam jau plikka peere effohht un tee paschi plahni matti jau eefirmi. To redsoht pulstedama firds winnam fahschulka. Beidsohht tomehr par to nebehdaja un rakstija Klotildei grahmatu, kur fir-nigi pateizahs, ka pirma grahmata laipnigi peenemta; turklat winsch karsti luhdja, lai to dimanta gred-senu fanemmohht, jo zaur tam gribbohht rahdiht, zil augsta gohda Klotildi turroht. Gredsens bij lohti smuks, ka patte kehniaene to us pirksta warreja maukt un walfahht.

Tikko walfars mettahs, tad arri Lunda lungs jau us eelas stuhra lubreja, un schoreis tam nebij ilgi ko gaidiht, jo Sappe bij ahtri klahht.

„Wai Tew jau atbilde rohkā?“ tā winsch nepa-
zeetigi prassija. Un schai grahmatu nodohdoh wai-
jadseja trihs rubtu pretti nemt, to winsch istabas
meitat ar warru rohkā eespeeda. Pee lahda eelas-
luktura nostahjees islassija atbildi, un warr doh-
maht, zil lohti tas preezajahs, ka Klotilde ne-atteiza.
Nu winsch dewa Sappei sawu grahmatu lihds ar
gredsenu. Winna apsohlijahs, wissu ustizzigi is-
darriht un nahloschā wakkarā atkal sinnu doht, wai
Klotilde ar schlinkibahm meerā.

Bet schoreis atbilde nebij wis Lunda kungam pa
prahtam. Klotilde rakstija: Ta dahwana, lai gan
smukka, tomehr ne-effoht winnai patikluse, jo dewi-
gais schlinkotajs zaur tam isfazzijis, ka winsch jau
stipri zerrejoht, bet us tahdas zerribas winna be-
weja taggad wehl newarroht usstubbinaht. Winna
buhstu gredsenu atpakkat suthijuse, bet sawas lohti
mihkstas firds deht, kas spreeschoht, ka Lunda kungs
effoht sawas leefmainās juschanās pahrskattijees, to
nedarrijuse.

„Neeki!“ Lunda kungs eesauzahs un smaididams
bahrsdu brauzija, „winna tif wehl drufzja leppojahs,
zits tas naw ne kas; jau pahrwarreta, tiffai druf-
zja wehl kaujahs, lamehr eerohschē ja-atdohd.“ To-
mehr tai grahmatā, to pehz tam rakstija, luhdsahs,
lai peedohd, ka leefmainās juschanās pahrskattijees;
bet kad nu winnam tahdas juschanās effoht, tad
eedrihstotees zerreht, ka Klotilde tahs nebhuschohht
isdbest. Ar scho grahmatu suthija smukku Parih-
ses uhti (zeppuri) un luhdsahs, lai kaujoht Klotildi
pee mahtes apmekleht.

(Us preefschu beigums.)

Ischetras laimibas.

Laimigs tas wihrs, kas ne ka neproht; winna
walloda buhs ar ween saprohtama.

Laimigs tas wihrs, kas ne weenam netizz; winsch
nepeewilfees.

Laimigs tas wihrs, kas ne ka nedohd; winnam
newaijaga pateizibas.

Laimigs tas wihrs, kas wissus lamma un fehst;
jo winsch ne-eet ne pa weenam, ne pa ohtram.

Peerahdischana.

„Krischu, zaur lo tad Tu warri peerahdiht, ka
muhfu semme appata tā lohde?“

Krischus: „Tabadeht, kab sabbatim popeischus
schkeibi numinnam.“

Sohbugalla fundsin!

Risum teneatis amicit = nesmeijeet draugi! Smees-
schana gan, tā teiz, effoht wesseliga, bet smeeschana arri
mehrs jaturr, jo wissus leetas, to par dauds, prohti pah-
rakā mehrā bruhke, stahde wesselibat un lahds Lateineeschu
falkams wahrds mahza, ka no dauds smeeschanas warroht
gekki pasihst. Gekku truhkumu pafaulē nejeesch, smeheju
paldees Deewam arri eet wairumā, smeijamas un ap-

Drillehts un dabujams pee biltschu un grahmatu-drillehtaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-bajnijas.

smeecku pelnidamas leetas laitam arri notiffuschas no pa-
faules eefahuma laikeem un tahs laitam peedfihwohs arri
pafaulēs beiguma laikōs, tadeht arri sohbugallu mums ne
fad netruhts un darba laufs schem buhs ar weenu leels
beefgan. Bet woi par gaismu un brihwibu, par dahr-
gahm un zeeniamahm leetahm, par labbeem darbeem un
tiffumeem, par wissu, kas pafaulēi jeb lahda tautai par
labbu noteel, jafmeijahs? Laitam wis ne — ne — ne
muhsham ne! Tif par wisseem teem buhtu jafmeij, kas
par katru sohli, to us preefschu paferram, sohbo un wihse.
Es tahds ne-esmu; es smeiju preekā par katru sohli us
preefschu, par katru labbu darbu zilweizibai par gohdu pa-
strahdatu. Un kad apraugamees pafaulē wissapfahrt rinki,
tad teescham brihnumi nahlahs par wissu, kas labs, kas
teizams, kas zilweizibai par labbu, par gohdu jeb par leelu
flawu jaw notizzis un wehl noteel muhfu pafschu jeb
schōs pehdigōs laikōs, bet sinnams — tā Tew jaw winnā
reisē rakstidams peeminneju — katrai leetai diwas puffes;
katra leeta arri no diwahm puffehm apflattama; katru
leetu arri warr apflattihst zaur wairofchanas glahsi fkatto-
tees — un pee wissa ta arri wehl naw ja-aismirht, ka pee
if katra zilwela patilshana sawada: weenam patihst mahte,
ohtram meita, treschajam abbi diwi. Tā nu arri weenam
patihst wezzajs, ohtram jaunajs sohbugals, trescham abbi
diwi, zetturtam ne weens, peektam atkal tahds, kas us
peeri swehtu gihmi walka un well dubtōs ir zeenigatas
un zeeniamatas leetas, festajs atkal pastahw us to, ka
Latweeschu sohbugalli wissu pa agri dsimmuschē un tauta
wehl nespehjoht winnu rittigi sawrast un winnu mehrti
atstahrst. Kam Tu — sohbugallihst — pats atmetti, sa-
was neddekas sinns rakstihst? Laitam arri biji lizzis no
laika straumes par tablu aistrantees, jeb wai tee lahdam
fahstus pilleenus is azzu-zaurumeem tiffa istezzinajuschē?

Lai nu buht tā buhdams; — bet leegt ne weens to
nenoleegs, ka ir mehds Latweeschē stubbinajamees us preek-
schu tiff un daschu brangu sohli jaw pafperruschē. Scho
pafschu gaddu atkal jaunus sohltis us preefschu pafperts.
Jauna ortografija pehz ilgās perrinaschanas reis tal no
pauta ischekihlufehs, lai gan wehl guft smallōs swefshas
semmes linna autindōs eetihta. Jaunus teikumus, jaunu
wallodu jaw lahdu laizinu pasihstam. Mesalkam wairs:
„Lai winsch dsihwo!“ bet „lai dsihwo winsch!“ ne „walst-
runnas deena“ bet „reichstags“ ne „dselsh-zelka lihnijs
isliggota“ bet „eisenbahnes lihnijs nodurta“ ne „sinna-
schanas“ bet „sinnibas“ un fur tee zitti wissu wahrdi,
kas peeraddinati? P. p. dailibas, mahstti, buhtes un ju-
tes, tehwijas, bratsibas, semstibas un zil dauds, dauds tah-
das stibbas mums nestreen ausis tā wibbas pa ribbahm!
Mums arri wairs naw jafalka „driftu-nams“ bet „druk-
katawa“ jaunaldōs laikōs arri schis wahrds atmehts un
warram jaw runnahst par „speestawu.“ Ja nu tas tā ar
weenu us preefschu ees ar scho usfahstu darbu, tad drihs
arri jaunus bohstabus peedfihwofim, to zitti gudribas
felmatajt par „burteem“ mehds nosfalt un warrefim turp-
mal runnadamees prassitees: „Wai jaw biji peestā?“ jeb
us dsihrehm eekleegtees: „Dsihwo winsch lai!“

Wai tahdā wihse sohbugallihst! newarrefim ar laiku abbi
diwi kohpā usklaigahst: Urrah! Winsch dsihwo lai, dsihwo
lai winna, dsihwo winni wissu lai!

Un kauj lihds ar wisseem zitteem Indrikeem dsihwoht
arri Lawam

Lewi aplampdamam un fshupstidamam
rakstneeketa Indrikelim.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgā, 9. Merz 1872.